

Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Αποστολικός Πατήρ και δεύτερος, μετά τον Εύοδο, επίσκοπος Αντιοχείας ο άγιος Ιγνάτιος ο θεοφόρος, ο οποίος μαζί με τον άγιο Πολύκαρπο Σμύρνης μαθήτευσε κοντά στον Ευαγγελιστή Ιωάννη τον Θεολόγο. Το όνομά του, το οποίο στα λατινικά εκφέρεται ως ignis, σημαίνει φωτιά και φανερώνει τον πόθο που τον έφλεγε για το Χριστό, σε τέτοιο βαθμό που έλαβε την προσωνυμία θεοφόρος. Το προσωνύμιο «θεοφόρος» η παράδοση το ερμήνευσε με δυο εκδοχές: α) ότι μετά το μαρτύριό του βρέθηκε στην καρδιά του χαραγμένο με χρυσά γράμματα το όνομα του Χριστού και β) τι αυτός ήταν το παιδί που έφερε ο Χριστός στην αγκαλιά του, σύμφωνα με τη διήγηση του κατά Ματθαίον ευαγγελίου (Ματθ. 18,1).

Πολλές δεκαετίες της ζωής και της δράσης του αγίου Ιγνατίου θα παρέμεναν στην αφάνεια αν είχε πεθάνει στον επισκοπικό θρόνο και θα ήταν γνωστός μόνο στους επισκοπικούς καταλόγους του Ευσεβίου.

Κατά το διωγμό του Δομητιανού (81-96) ο άγιος Ιγνάτιος ενθάρρυνε πολλούς ομολογητές να καταφρονούν τα βασανιστήρια και τις δοκιμασίες που διαρκούν μόνο για μια στιγμή και να κερδίσουν ζωή αιωνία. Αφού σταμάτησε ο διωγμός ο άγιος Ιγνάτιος έθεσε τα θεμέλια της οργάνωσης της Εκκλησίας και κατέδειξε πως η Χάρη που δόθηκε στους Αποστόλους κατά την ημέρα της Πεντηκοστής παραμένει και παρατείνεται στο επισκοπικό λειτούργημα παρότι οι Απόστολοι είχαν πλέον εκδημήσει.

Στη συνέχεια, όταν αναρρήθηκε στον αυτοκρατορικό θρόνο ο Τραϊανός, άφησε στην αρχή ήσυχους τους Χριστιανούς επειδή βρισκόταν σε πόλεμο με τους βάρβαρους. Μετά τη νίκη του επί των Σκύθων και των Δάκων αποφάσισε να υποτάξει όλους τους υπηκόους του οδηγώντας τους στη λατρεία των ειδώλων και του αυτοκράτορα. Η άρνηση της λατρείας των προαναφερθέντων θα επέφερε την ποινή θανάτου.

Γύρω στο 113, ο Τραϊανός, εκστράτευσε εναντίον των Αρμενίων και των Πάρθων και στη διαδρομή σταμάτησε για λίγο στην Αντιόχεια όπου ξεκίνησε έναν τοπικό διωγμό κατά των Χριστιανών. Εκεί ο άγιος Ιγνάτιος, αφού πρώτα συνελήφθη, παρουσιάστηκε μπροστά στον αυτοκράτορα και ομολόγησε την πίστη του στο Χριστό δεν δίστασε να χλευάσει τη δεισιδαιμονία του πανίσχυρου αυτοκράτορα, ο οποίος επικαλείτο μάταιες και ψευδείς οντότητες για να προστατέψει τις στρατιές του.

Τότε ο άγιος αποχαιρέτησε την Εκκλησία του οδηγήθηκε δέσμιος στη Ρώμη, αφού πρώτα πέρασε από τη Σμύρνη, όπου συνάντησε το συμμαθητή του Πολύκαρπο επίσκοπο Σμύρνης δίνοντας στο λαό τις κατάλληλες νουθεσίες. Στη Ρώμη, όπου τελείωσε η πορεία του, έγινε δεκτός από τους πιστούς της πρωτεύουσας. Το μαρτύριό του έλαβε χώρα στην αρένα του σταδίου της Ρώμης, όπου έπεσαν πάνω του άγρια λιοντάρια και τον κατασπάραξαν αφήνοντας μόνο τα μεγάλα οστά ως κατάλοιπο, τα οποία κάποιοι πιστοί τα συνέλεξαν και τα μετέφεραν στην Αντιόχεια, όπου οι χριστιανοί τα υποδέχτηκαν πανηγυρικά και τα τίμια λείψανα αναδείχθηκαν πηγή θαυμάτων και πνευματικής παρηγοριάς.

Ο άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, ο δεύτερος επίσκοπος Αντιοχείας με την επισκοπία του να αρχίζει από το 70 μ.Χ. υπήρξε Πατήρ και Διδάσκαλος της Εκκλησίας και ο πρώτος μεγάλος θεολόγος της Εκκλησίας μετά τους Αποστόλους. Η γνωριμία του με τους αποστόλους είναι σίγουρη. Το περιβάλλον στο οποίο γεννήθηκε και μορφώθηκε ήταν μάλλον ελληνικό, όπως μαρτυρεί το ανεπτυγμένο γλωσσικό ύφος των Επιστολών του, διότι τα κείμενα του Ιγνατίου προϋποθέτουν όχι μόνο καλή παιδεία αλλά και αξιόλογο συγγραφικό τάλαντο. Στην Αντιόχεια είχε τη

δυνατότητα να γνωρίσει τα φιλοσοφικά ρεύματα της εποχής του.

Σε ποιά ηλικία έγινε επίσκοπος δεν είναι γνωστό. Το βέβαιο είναι ότι το κύρος του και η πνευματική του εξουσία ξεπερνούσαν τα όρια της Αντιόχειας φτάνοντας έως τα όρια της Συρίας, ενώ η φήμη του ήταν ακόμα ευρύτερη. Ήταν με λίγα λόγια επίσκοπος οικουμενικού χαρακτήρα.

Με τον Ιγνάτιο το Θεοφόρο η Εκκλησία προχωρεί στη θεολογική θεμελίωση της πορείας της. Η θεολογία του Ιγνατίου είναι γνήσια και έγινε φρόνημα, ήθος και Παράδοση της Εκκλησίας, διότι είναι ποιμαντική και συνιστά έκφραση και συνέχεια της αποστολικής παράδοσης. Η θεολογία του Ιγνατίου μπορεί να διαιρεθεί σε τρία σημεία: α) θεολογία του επισκοπικού λειτουργήματος, β) θεολογία της ενότητας της Εκκλησίας και γ) θεολογία του ευχαριστιακού ρεαλισμού.

Προτού φθάσει στο τέλος της ζωής του έγραψε 7 επιστολές, οι οποίες σώζονται μέχρι σήμερα: α) την προς Εφεσίους, β) την προς Μαγνησιείς, γ) την προς Τραλλιανούς, δ) την προς Ρωμαίους, ε) την προς Φιλαδελφείς, στ) την προς Σμυρναίους και ζ) την προς Πολύκαρπον επιστολή. Οι έξι από αυτές έχουν ως κεντρικό θέμα την ενότητα της Εκκλησίας, την οποία επισημάνει ένεκα του κινδύνου των αιρέσεων και τονίζει την ενότητα και συσπείρωση του πλήθους των πιστών γύρω από τον επίσκοπο.

Ο άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος προτρέπει τους πιστούς να συσπειρώνονται γύρω από τον επίσκοπο της τοπικής Εκκλησίας και να μη γίνεται τίποτα σε αυτήν χωρίς την έγκρισή του, διότι ο επίσκοπος αποτελεί το επίκεντρο της Θείας Ευχαριστίας, στο όνομα του οποίου τελείται. Μάλιστα επισημάνει ότι όπου βρίσκεται ο επίσκοπος εκεί βρίσκεται και τα μέλη της Εκκλησίας.

Η παρουσία του επισκόπου και η μνημόνευση του ονόματός του κατά την τέλεση της Θείας Ευχαριστίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη βεβαίωση της γνησιότητας του μυστηρίου. Στην πρώτη τέλεση του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας κατά το Μυστικό Δείπνο, αυτουργός της σωτηρίας μας και τελετουργός ήταν ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός, ο οποίος μετά την Ανάληψή του άφησε διαδόχους του τους Αποστόλους και αυτοί με τη σειρά τους, τους επισκόπους που χειροτόνησαν και άφησαν διαδόχους τους στις τοπικές εκκλησίες και έτσι ο επίσκοπος είναι διάδοχος του Ιησού Χριστού.

Τη διδασκαλία αυτή του αγίου Ιγνατίου περί συσπειρώσεως του σώματος της τοπικής εκκλησίας γύρω από τον επίσκοπο τη βιώνουμε στη Θεία Ευχαριστία κάθε φορά που ακούμε την αίτηση « *Ἐπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν, Ἀρχιεπισκόπου (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντός τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ*

Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν ». Το «ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου» αἶτημα λέγεται ὄχι μόνο στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, ἀλλὰ σε ὅλα τα μυστήρια και τις ακολουθίες, ὅπως αναγράφεται παραπάνω και περιέχεται σε ὅλα τα Ιερατικά και Ευχολόγια.

Η ανακομιδή των λειψάνων του τιμάται την 29η Ιανουαρίου, ἐνῶ η μνήμη του την 20 Δεκεμβρίου.